

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ лісового і садово-паркового
господарства д. с.-г. н., професор
Роман ВАСИЛИШИН
“19” 05 _____ 2023 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

На засіданні кафедри ландшафтної архітектури
та фітодизайну

Протокол № від «5» травня 2023 р.

_____ Олена КОЛЕСНІЧЕНКО

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП

_____ Олеся ПІХАЛО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ОСНОВИ МІСТОБУДУВАННЯ”

Спеціальність: 206 “Садово-паркове господарство”

Освітня програма: «Садово-паркове господарство»

ННІ лісового та садово-паркового господарства

Розробники: к.с.-г.н., доц. Піхало О.В.

2023

1. Опис навчальної дисципліни «Основи містобудування»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	206 – Садово-паркове господарство	
Освітня програма	Садово-паркове господарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4,0	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	немає	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	3	4
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	30 год.	4 год.
Самостійна робота	60 год.	78 год.
Індивідуальні завдання	немає	немає
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	3 год. 4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи містобудування» покликана ознайомити студентів з основами містобудівного проектування та місцем ландшафтного планування в його структурі. Дана дисципліна повинна сформувати у майбутніх фахівців містобудівну свідомість та впровадити системне мислення при розв'язанні рішень наукових та практичних завдань ландшафтної архітектури.

Дана дисципліна відноситься до циклу дисциплін вільного вибору студента і пов'язана із такими дисциплінами як «Озеленення населених місць», «Ландшафтна архітектура», «Основи композиції» тощо.

Мета курсу: дати студентам основи знань із дисципліни.

Основні завдання курсу:

- дати загальну характеристику дисципліни, означити її місце і значимість в загальній системі знань, необхідних для підготовки спеціалістів СПГ та ландшафтних архітекторів;
- ознайомити студентів із історією містобудування Заходу, США, Росії та України;
- ознайомити студентів із основними положеннями і правилами в містобудуванні;
- ознайомити із прийнятими транспортними розв'язками в місті і їх ландшафтне оформлення;
- пояснити значення зелених насаджень в місті;
- навчити відрізняти рекреаційні зони від санітарно-захисних зон в місті і на основі цього приймати грамотні дизайнерські рішення ландшафтних композицій;
- розвинути практичні навички виконання проектів із всіма необхідними рисунками, написанням шрифтів, а також уміння грамотно розміщувати/компонувати їх у форматі.

В результаті прослуханого курсу студент повинен знати:

- історію містобудування, основні етапи розвитку та роль інженера садово-паркового господарства в місті;
- правила і вимоги до транспортних об'єктів в населеному пункті та принципи їх озеленення;
- основні поняття і правила розміщення зелених насаджень в населених пунктах та їх роль в формуванні містобудівної системи.

вміти:

- виконувати розрахунок кількості мешканців населеного пункту, його території, та площі зелених насаджень;
- проектувати рекреаційні та санітарно-захисні зони в місті, враховуючи вимоги діючого законодавства;
- проектувати ландшафтний благоустрій транспортних розв'язок в місті;

- вести самостійний творчий пошук з метою удосконалення і найкращого вираження основного змісту як окремих робіт, так і проектів з ландшафтного дизайну;
- здійснювати графічний аналіз тієї чи іншої містобудівної ситуації;
- працювати з фаховою літературою, самостійно досліджуючи певні питання з зазначеної тематики при підготовці до заліку.

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері садово-паркового господарства та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК 9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

ФК 12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтно-архітектури та дизайну зовнішнього середовища

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. РОЗВИТОК МІСТОБУДІВНИХ ТЕОРІЙ

Тема 1.1. Вступ. Значення дисципліни. РОЗВИТОК МІСТОБУДІВНИХ ТЕОРІЙ. Витоки теорій. Ідеальне місто. Міста утопістів. Місто ХІХ ст.

Тема 1.2. СУЧАСНІ МІСТОБУДІВНІ ТЕОРІЇ. Від великих міст до міст –гігантів. Ідеал малого міста. Нові форми розселення. Система розселення. Міста для суспільства майбутнього.

Тема 1.3. МІСТОБУДУВАННЯ СЬОГОДНІ І ЗАВТРА. Проектування нових міст. Реконструкція міста. Розселення в майбутньому. Майбутнє міст.

Тема 1.4. МІСТОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Давні міста на території України. Містобудування Київської Русі і Галицько-Волинського князівства. Містобудування в XVII - XIX ст. Містобудування в XX ст. Нові міста України.

Тема 1.5. РОЗСЕЛЕННЯ. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ. Мережі і системи. Види і форми розселення. Планувально-транспортний каркас території. Міське населення. Класифікація поселень.

Тема 1.6. ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ МІСТА. Функціональне зонування території. Планувальна структура. Форми розвитку плану міста.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МІСТО. ПОНЯТТЯ І ОЗНАКИ

Тема 2.1. МІСТО. ПОНЯТТЯ І ОЗНАКИ. Загальне визначення. Процеси концентрації та інтеграції. Динамічність. Суперечливість. Еволюційність. Образність та символічність.

Тема 2.2. СИСТЕМА ГРОМАДСЬКИХ ЦЕНТРІВ. Загальноміський центр. Формування загальноміського центру. Структуризація центру. Просторові моделі. Властивості просторової структури. Спеціалізовані міські центри.

Тема 2.3. СЕЛЬБИЩНА ТЕРИТОРІЯ МІСТА. Планувальна організація. Основні структурні елементи. Принципи формування системи обслуговування. Житлова забудова. Планувальна структура житлового району. Планувальна структура житлового кварталу. Система об'єктів обслуговування. Озеленення і облаштування території. Транспортна і пішохідна мережа. Гаражі і автостоянки. Просторова композиція житлових утворень.

Тема 2.4. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА. Загальні вимоги. Планувальна структура. Містобудівні категорії промислових районів. Функціональне зонування території. Комунально-складська зона.

Тема 2.5. ПРИМІСЬКА ЗОНА МІСТА. Основні функції. Території відпочинку. Лісопарковий пояс. Транспортне обслуговування. Зовнішній пояс. Сміттєзвалища.

Тема 2.6. ТРАНСПОРТ У МІСТІ. Містобудівні передумови. Транспортні мережі і міське розселення. Міська транспортна система. Мережі громадського транспорту. Види міського пасажирського транспорту. Класифікація міських вулиць і доріг. Мережі магістральних вулиць. Зовнішні транспортні зв'язки. Гаражі і стоянки. Транспорт і вимоги екології.

Тема 2.7. МІСЬКИЙ ЛАНДШАФТ. Складові і компоненти. Композиційна побудова. Просторово-пішохідний каркас. Природний простір. Розпланування

території. Сучасне формування. Історико-культурна спадщина міста. Загальна концепція та визначення об'єкта. Передумови охорони. Методи охорони. Нові форми в історичному середовищі. Історико-культурна спадщина міста в умовах ринку.

4. Структура навчальної дисципліни

- для повного терміну навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. РОЗВИТОК МІСТОБУДІВНИХ ТЕОРІЙ												
Тема 1. РОЗВИТОК МІСТОБУДІВНИХ ТЕОРІЙ	8	2		2		5	6	2		-	-	5
Тема 2. СУЧАСНІ МІСТОБУДІВНІ ТЕОРІЇ	10	2		2		5	10					10
Тема 3. МІСТОБУДУВАННЯ СЬОГОДНІ І ЗАВТРА	5	2		2		6	10					10
Тема 4. МІСТОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ	7	4		2			5					
Тема 5. РОЗСЕЛЕННЯ. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ	8	2		2		6	6	1				5
Тема 6. ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ МІСТА	8	2		4		10	8	1	2			12
Разом за змістовим модулем 1	60,0	14		14		32	45	4	2			52
Змістовий модуль 2. МІСТО. ПОНЯТТЯ І ОЗНАКИ												
Тема 1. МІСТО. ПОНЯТТЯ І ОЗНАКИ	7	2		2		3	6	1				5
Тема 2. СИСТЕМА ГРОМАДСЬКИХ ЦЕНТРІВ	8	2		2		3	6	1				5
Тема 3. СЕЛЬБИЩНА ТЕРИТОРІЯ МІСТА	7	2		3		10	8	1	2			15
Тема 4. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА	10	2		2		3	8	1	2			10
Тема 5. ПРИМІСЬКА ЗОНА МІСТА	7	2		2		3	5					5
Тема 6. ТРАНСПОРТ У МІСТІ	7	2		2		3	5					5
Тема 7. МІСЬКИЙ ЛАНДШАФТ	8	4		3		3	7		2			5
Разом за змістовим модулем 1	60	16		16		28	45	4	6			50
Усього годин	120	30		30		60	120	8	8			114

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	СУЧАСНІ МІСТОБУДІВНІ ТЕОРІЇ	2
2	МІСТОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ	2
3	ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ МІСТА	4
4	СЕЛЬБИЩНА ТЕРИТОРІЯ МІСТА	4
5	ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА	4
6	ПРИМІСЬКА ЗОНА МІСТА	2
7	ТРАНСПОРТ У МІСТІ	4
8	ПІШОХІДНИЙ РУХ У МІСТІ	2
9	МІСЬКИЙ ЛАНДШАФТ	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Містобудівний аналіз населених пунктів України.	30
2.	Міста України - історія, сучасність, символічність	15
3.	Розрахунок балансу території та техніко-економічні показники	15

7. Індивідуальні завдання ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. РОЗВИТОК МІСТОБУДІВНИХ ТЕОРІЙ

№ 1.1. РОЗВИТОК МІСТОБУДІВНИХ ТЕОРІЙ

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Креслення схем давніх міст

№ 1.2. СУЧАСНІ МІСТОБУДІВНІ ТЕОРІЇ.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Креслення схем давніх міст (продовження)

№ 1.3. МІСТОБУДУВАННЯ СЬОГОДНІ І ЗАВТРА.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Ескізування на тему «Місто майбутнього»

№ 1.4. МІСТОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;

2. виконання роботи «Місто майбутнього»

№ 1.5. РОЗСЕЛЕННЯ. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Підготовка до лабораторного заняття. Розрахунок території міста.

№ 1.6. ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ МІСТА.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
- Підготовка до лабораторного заняття. Зонування території міста (ескіз).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МІСТО. ПОНЯТТЯ І ОЗНАКИ.

№ 2.1. МІСТО. ПОНЯТТЯ І ОЗНАКИ.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Підготовка до лабораторного заняття. Розрахунок території міста (продовження).

№ 2.2. СИСТЕМА ГРОМАДСЬКИХ ЦЕНТРІВ.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Підготовка до лабораторного заняття. Розпланування території міста (ескіз).

№ 2.3. СЕЛЬБИЩНА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Підготовка до лабораторного заняття. Розпланування сельбищної території міста (ескіз).

№ 2.4. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Підготовка до лабораторного заняття. Розпланування виробничої території міста (ескіз).

№ 2.5. ПРИМІСЬКА ЗОНА МІСТА.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Підготовка до лабораторного заняття. Розпланування приміської території міста (ескіз).

№ 2.6. ТРАНСПОРТ У МІСТІ.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Підготовка до лабораторного заняття. Планування дорожньої мережі (ескіз).

№ 2.7. МІСЬКИЙ ЛАНДШАФТ.

Перелік завдань:

1. Опрацювання матеріалу;
2. Підготовка до лабораторного заняття. Планування просторово-пішохідного каркасу міста (ескіз).

8. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентів до екзамену з дисципліни основи містобудування

Питання 1. Образ міста залежить від наступних чинників:

- 1 наявності контрасту між сучасними будинками незвичної форми та старої архітектури;
- 2 особливостей природного простору, містобудівної структури міста, архітектури міста;
- 3 Особливостей ландшафту міста та історичної забудови

Питання 2. Розрахункові параметри вулиць і доріг становлять з розрахунку на одного пішохода складає:

- 1 Пішохідні вулиці і доріжки – 0, 75 м.; велосипедні доріжки – 1,5 м.; проїзди – 3,0 – 3,5м.; вулиці і дороги місцевого значення – 3,75м.
- 2 Пішохідні вулиці і доріжки – 0, 5 м.; велосипедні доріжки – 1,25 м.; проїзди – 3,0 – 3,5м.; вулиці і дороги місцевого значення – 4,75м.
- 3 Пішохідні вулиці і доріжки – 0, 75 м.; велосипедні доріжки – 1,0 м.; проїзди – 3,5 – 4,5м.; вулиці і дороги місцевого значення – 2,75м.

Питання 3. Що зображено на рисунку?

- 1 Квартал
- 2 Мікрорайон
- 3 Житлова група

Питання 4. Для яких потреб влаштовуються селітебні території ?

- 1 Для розміщення декоративних насаджень
- 2 Для розміщення спортивних споруд
- 3 Для розміщення інженерних комунікацій
- 4 Для розміщення житлових мікрорайонів та

кварталів

5 Для розміщення транспортних вузлів

Питання 5. Які функції виконують санітарно-захисні зони ?

- 1 Покращують стан зелених насаджень
- 2 Забезпечують оптимальні умови для відпочинку населення
- 3 Захищають селітебні території від шкідливого впливу промислових підприємств і транспортних засобів
- 4 Сприяють яроутворенню
- 5 Захищають селітебні території від надмірного зволоження

Питання 6. Зони короткочасного відпочинку у приміській території займають площу із розрахунку:

- 1 500 м² на одного відвідувача
- 2 1000 м² на одного відвідувача
- 3 300 м² на одного відвідувача
- 4 750 м² на одного відвідувача

Питання 7. Найменшим структурним елементом виробничої території є:

- 1 Промисловий вузол;
- 2 Міський промисловий район;
- 3 Майданчик промислового підприємства

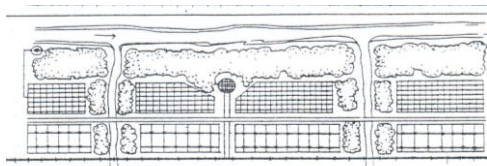
Питання 8. Сукупність поселень у межах визначеної території це:

- 1 Мережа розселення;
- 2 Система розселення;
- 3 Група розселення

Питання 9. У степовій зоні України та на Південному березі Криму розрахунок площі зелених насаджень саду, скверу, парку житлового району має бути не меншим ніж:

- 1 7 м²;
- 2 8 м²;
- 3 6 м²
- 4 10 м²

Питання 10. Яка планувальна структура міста зображена на рисунку?

- 1 Компактна
- 2 Розчленована
- 3 Лінійна
- 4 Лінійно-розчленована

Питання 11. Озеленені території житлового району повсякденного користування це?

Питання 12. Відділення зв'язку, ощадбанку, аптеки, ЖЕКи, магазини промислових товарів відносяться до групи?

- 1 Повсякденного обслуговування;
- 2 Періодичного обслуговування;
- 3 Епізодичного обслуговування

Питання 13. Перші «рекомендації» щодо планування і забудови міст походять із:

- 1 Давньої Месопотамії
- 2 Давньої Греції
- 3 Давнього Єгипту
- 4 Давньої Індії

Питання 14. Гіпподамова сіткою кварталів називають схему міста, коли ?

- 1 прямі вулиці перехрещуються під будь-якими кутами
- 2 вулиці мають довільну форму і не перехрещуються
- 3 прямі вулиці перехрещуються під прямим кутом

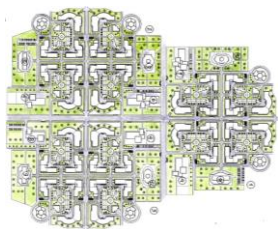
Питання 15. Вітрувій написав трактат

- 1 10 книг про архітектуру
- 2 4 книги про архітектуру
- 3 2 книги про архітектуру
- 4 5 книг про розпланування міста

Питання 16. Перші міські парки передбачаються містобудівниками

- 1 у Франції, в епоху Бароко
- 2 в Італії, в епоху Відродження
- 3 в Англії, в середньовіччі
- 4 в Єгипті

Питання 17. Який структурний елемент міста зображено на рисунку?

- 1 Мікрорайон
- 2 Квартал
- 3 Район

Питання 18. Більшість міст України належить до категорії

- 1 Малих і найбільших;

- 2 Великих і малих;
- 3 Малих і середніх

Питання 19. В Україні найбільш поширеною формою розселення є:

Питання 20. За якою формулою визначається перспективна чисельність населення міста?

Питання 21. Яку площу займають розсадники зелених насаджень у місті?

Питання 22. Перші міста на території сучасної України це:

- 1 Феодосія, Херсонес, Ольвія, Пантікапей
- 2 Київ, Львів, Чернігів
- 3 Вишгород, Белгород, Васильєв

Питання 23. Максимальна нормативна доступність до школи складає

Питання 24. Нормативна відстань припаркованого автомобіля до будинку має бути не меншою як:

Питання 25. Перший, хто запропонував зонувати місто був

- 1 Гіппократ
- 2 Гіподам
- 3 Альберті

Питання 26. До якої групи населення відноситься шкільна вчителька?

- 1 до містоутворюючої;
- 2 до містообслуговуючої;
- 3 до несамодіяльної

Питання 27. Утопія Кампанелли має назву

- 1 «Місто сонця»
- 2 «Променисте місто»
- 3 «Сфорцинда»

Питання 28. Першим містобудівельником вважається

- 1 Вітрувій
- 2 Гіподам Мілоський
- 3 Гіппократ

Питання 29. До місто утворюючої групи населення належать люди, що працюють?

- 1 Школах, закладах культури і мистецтв
- 2 Непрацюючі
- 3 Промислових і сільськогосподарських підприємствах

Питання 30. На які зони поділяється місто

9. Методи навчання

1. пасивні методи навчання: засвоєння лекційного матеріалу;
2. активні методи навчання: полеміка, ділові ігри, ситуаційні завдання, логічні схеми, тренінги;
3. демонстраційні матеріали: слайди, відеофільми;
4. графічно-аналітичні: складання планів та обрахунок використаних матеріалів та запроектованих рішень.

10. Форми контролю

Основною формою контролю знань є проведення модульних контрольних робіт і складання іспитової роботи. За їх результатами виводиться основна оцінка, яка переводиться у рейтингові бали. До них додаються бали за усні знання за кожним змістовним модулем

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студентів відбувається відповідно до положення «Про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рейтинг студента з дисципліни ($R_{ДИС}$) обчислюється за формулою:

$$R_{ДИС} = R_{НР} + 0,3 R_{АТ}$$

де $R_{АТ}$ – рейтинг студента з атестації за 100-бальною шкалою;

$R_{НР}$ – рейтинг студента з навчальної роботи.

Рейтинг студента з навчальної роботи визначається за формулою:

$$R_{HP} = (0,7 * (R_{M1} + R_{M2})) / 2 + R_{DR} - R_{ШТР}$$

де R_{M1} , R_{M2} – рейтингові оцінки із змістових модулів за 100-бальною шкалою;

R_{DR} – рейтинг з додаткової роботи, додається рішенням кафедри;

$R_{ШТР}$ – штрафний рейтинг, нараховується за систематичні пропуски занять.

Рейтинг з додаткової роботи R_{DR} додається до R_{HP} і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$ не перевищує 5 балів і віднімається від R_{HP} . Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

11. Методичне забезпечення

1. Трошкіна О.В. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Основи містобудування» / Трошкіна О.В., Піхало О.В. - К. : ЦП «Компринт», 2018 – 41 с.

12. Рекомендована література

- основна

1. Трошкіна О.А. Основи містобудування та садово-паркового мистецтва: навч. посіб. / О.А.Трошкіна, Піхало О.В. – К.: НУБіП, 2019. – 231 с.
2. Планировка и застройка городов Украины / А.И. Станиславский – К.: Будівельник, 1971. – 267 с.
3. ДБН Б.2.2-12:2019. «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень». (https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/b_2_2_12/1-1-0-1802)
4. Дідик В.В. Планування міст : навч. посіб. / В.В. Дідик, А.П. Павлів. – Львів : Видавництво університету «Львівська політехніка», 2003. – 412 с.
5. Посацький Б. С. Основи урбаністики / Б. С. Посацький // Процеси урбанізації та територіальне розпланування (ч. 1) [навчальний посібник з курсу «Основи урбаністики» для студентів базового напрямку 6.1201 Архітектура]. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 1999. – 166 с.
6. Посацький Б. С. Основи урбаністики / Б. С. Посацький // Розпланування та забудови міст (ч. 2) [навчальний посіб.] – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2001. – 244 с.
7. Правила використання та забудови території міст : [метод. посіб.] / В. Гусаков, Ю. Білоконь, В. Нудельман, О. Вашкулат. – К., 1998. – 75с.
8. Тимохін В.О. Основи містобудування : навч. посіб. / В.О. Тимохін. – К., 1996. – 197 с.
9. Фомін І.О. Основи теорії містобудування : підруч. / І.О. Фомін. – К. : Наукова думка, 1997. – 192 с.

- додаткова:

2. Архітектура: короткий словник-довідник; за ред. А.П. Мардера. – К. : Будівельник, 1995. – 333 с.
3. Войко Н.Ю. Методичні виконання до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Основи ландшафтного планування» для студентів спеціальності 7.020202 «Дизайн ландшафтно-архітектурної та садово-паркового мистецтва» / Н.Ю. Войко. – К. : 2003. – 54 с.
4. Грушка Э. Развитие градостроительства / Эмануэл Грушка. – Издательство словацкой академии наук, 1963. – 600 с.
5. Історичні містобудівні комплекси: наукові методи дослідження : навч. посібник / [Г.П. Петришин, У.І. Іваночко, Ю.В. Ідак та інш.]. – Львів : Видавництво університету «Львівська політехніка», 2006. – 212 с.
6. Посацький Б.С. Простір міста і міська культура (на зламі ХХ-ХХІ ст.): монографія / Б.С. Посацький: – Львів : Видавництво університету «Львівська політехніка», 2007. – 208 с.

10.Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про основи містобудування». Верховна Рада України; Закон від 16.11.1992 № 2780-ХІІ. [Електронний ресурс] – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>